

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 87.

Niende Session.

26de Møde.

Mandagen den 9de November Aften Kl. 7.

(Fortsat.)

J. Jørgensen: Det af et Mindretal stillede Forslag skulde jeg ikke være tilbøjelig til at gaae ind paa; kun kunde jeg ønske, at det kun i Overgangstiden blev forbudt Landhaandværkerne at arbejde i Kjøbstæderne. Jeg mener, at, dersom der virkelig skulde være nogen Fare for at gaae Kjøbstadhaandværkerne for nær, saa vilde denne Bestemmelse efter mit Skjønne bibrage til at forringe denne Fare. Jeg troer nok, at, hvis dette Forslag vedtoges, kunde det blive til noget Tab for Landhaandværkerne, men saa har man dog Noget at holde sig til, der er reent og klart, saa seer man, hvad det er, og det er Noget, som Landhaandværkerne vel kunde finde sig i, naar de saa paa den anden Side kunde faae Lov til at arbejde frit og uhindret paa Landet, som de hidtil have gjort. Jeg skal stemme for Forslaget i Haab om, at det kan modtage en saadan Forandring til Sagens 3die Behandling.

A. Sæge: Jeg maa tilstaae, at jeg ikke har ført noget Forsvar for at fastholde § 23. Vel anførte den høitærede Minister Norges Exempel og meente, at dets Næringslovgivning var affattet i en meget liberal Aand, men jeg maa tilstaae, at det er intet Beviis for en liberal Aand at vedtage en Bestemmelse som den, at det skal være usforeneligt at drive Haandværk og Handel tilsammen. Hvorledes det i saadanne Tilfælde fornuftigviis skal

kunne komme ind under Bevillingsveien, hvad en Mand maa handle med eller fabrikere, efterat man ved denne Lov skal gaae over til en fri og bedre Tilstand, det seer jeg ikke klart; derimod seer jeg meget vel, at § 23 i praktisk Henseende aldeles intet faaer at sige; thi naar man gaaer ind paa Udvalgets Tilføining, at den i §§ 51 og 54 ommeldte Handel skal kunne forenes med Haandværksdrift, saa bliver det naturligtviis umuligt at paasee, at den, som driver et Haandværk og en saadan mindre Handel, ikke gaaer udenfor disse Paragrapher. Det er uoverholdeligt, og det vilde være ubilligt at straffe dem, som overstred Bestemmelsen. Dernæst har den ærede Minister sagt, at om han end kunde gaae ind paa, at en saadan mindre Handel blev forenet med et Haandværk, kunde han dog aldrig gaae ind paa, at en større Handel dreves sammen med et Haandværk; men den største Handel her i Landet er forenelig med Haandværk, den Handel, som udgjør Landets Hovednæringskilde, og som angaaer Landets Hovedproduct; der er heller Intet til Hinder for at drive det Erhverv, som udgjør vor næststørste Velstandskilde, nemlig Skibsrederiet, det er aldeles foreneligt med et Haandværk; — der bliver altsaa visse Kramvarer tilbage, og hvis da den ærede Ordfører var istand til at faae indført et saadant Politit hele Landet igjennem, som kunde gaae uafsladeligt omkring og passe paa, om de Vedkommende kun handlede med det, som var tilladt, om de veiede det ud med den befalede Vægt, om de kun folgte saa stort et Quantum, som Loven tillader, saa var det maaske muligt nogenlunde at overholde Bestemmelserne, men jeg troer, at den Smule Handel, som man paa den Maade